

Н. Є. Герелиця, к. е. н., асистент,
кафедра менеджменту організацій і адміністрування
ім. М. П. Поліщука

ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ В СИСТЕМІ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток агротехніки та технологій транспортування в тваринництві й рослинництві сприяють нарощуванню обсягів виробництва продукції. Використання найсучасніших технічних рішень в Українському сільськогосподарському виробництві вже не є поодиноким явищем, а все більш охоплюючим процесом, особливо стосовно великих агрохолдингів. Поряд з тим, варто відмітити, що за умов великої географічної розкиданості посівних площ та значної різниці в ґрунтових умовах і рельєфного покриття ефективність використання навіть найбільш прогресивної техніки потребує постійного вдосконалення та перегляду умов організації процесів.

Транспортне забезпечення виробництва також потребує певного переосмислення та вдосконалення. До прикладу, значне зростання врожайності культур та ріст продуктивності зернозбиральної техніки значно збільшує обсяги транспортних робіт та потребує інтенсивнішого вантажообігу в розрахунку на одиницю площі сільськогосподарських угідь. Проте нарощування продуктивності рухомого складу чи логістичної системи загалом не є засобом вирішення нагальної проблеми – доставки вантажу точно в термін з дотриманням певних товарно-транспортних та фізіологічних, фізичних чи біологічних особливостей, характерних до сільськогосподарських об'єктів транспортування. В цьому плані проблема забезпечення якості транспортно-логістичного процесу виявляє сама себе та, очевидно, потребує виокремлення і вивчення як окремої ланки в логістичному ланцюзі.

Враховуючи вищезазначене, формулювання завдання даного дослідження полягає в інтерпретуванні та виявленні можливостей адаптування загальноприйнятих умов управління якістю до системи логістичного менеджменту підприємства загалом та транспортного обслуговування зокрема.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання щодо ефективної організації транспортних процесів в сільському господарстві відображені в ряді досліджень вітчизняних вчених,

зокрема В. І. Котелянця, С. Г. Фришева, М. Г. Вергуна, В. І. Перебийноса та ін. Напрацювання цих авторів, здебільшого, орієнтовані на оптимізацію підбору складу та структури машинно-тракторного парку, зменшення собівартості та енергоємності одиниці транспортної роботи тощо. При цьому логістична складова, як така, є дещо проігнорованою, а система менеджменту якості транспортних послуг згадується в поодиноких припущеннях без конкретизації умов її становлення та функціонування.

Результати дослідження. За потребою часу та у зв'язку з динамікою розвитку виробничих процесів саме якість виконання транспортних робіт має чи не найбільшу динаміку значимості в системі логістичного забезпечення виробництва сільськогосподарської продукції. Загалом система управління транспортною логістикою має підлягати діям загальних важелів менеджменту якості. В аграрному виробництві система якості транспортування є особливо важливою та цінною складовою, адже об'єкт транспортування часто є швидкопсованим чи вразливим вантажем, від якого, як правило, залежить якість готової продукції чи напівфабрикатів. З огляду на зазначене, очевидно, що при транспортуванні погіршення якісних показників вантажу чи загалом транспортного процесу є недопустимим.

В класичному розумінні управління якістю транспортних послуг може бути інтерпретованим у вигляді циклу PDCA (Plan-Do-Check-Act) [3, с. 269]. Згідно цього циклу концепцію системи якості в транспортній логістиці сільськогосподарського підприємства можна відобразити по типу схеми, зображеної на наступному рисунку (рис. 1). Розглянемо структуру схеми формування менеджменту якості. Так, планування (Plan), в даному випадку, передбачає розробку завдань системи транспортної логістики та намічення шляхів їх досягнення в контексті виробничої та маркетингової політики підприємства загалом. Етап виконання планів (Do) забезпечує виконання процесу перевезення, впровадження методів і засобів задля здійснення поставлених завдань. Виробнича функція перевірки (Check) або контролю передбачає постійний моніторинг стану системи транспортної логістики взагалі, і кожної з її підсистем зокрема. На етапі внесення коректив (Act) передбачається постійне вдосконалення процесів у системі та усунення недоліків, виявлених під час перевірки.

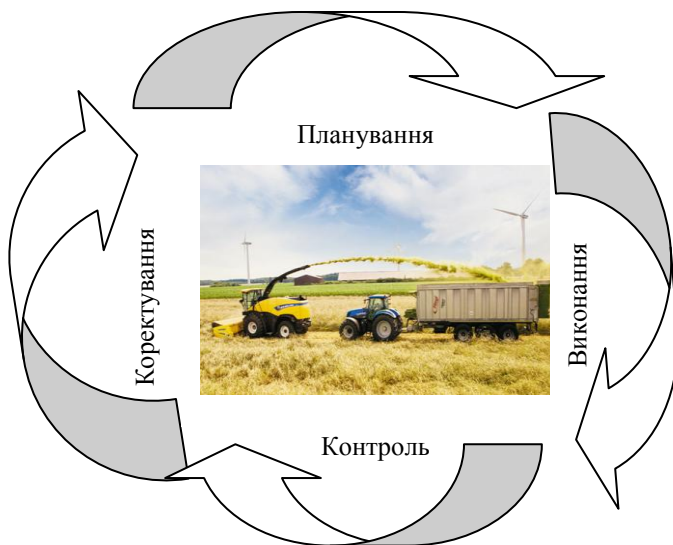


Рис. 1. Схема циклу PDCA в системі транспортної логістики типового сільськогосподарського підприємства

Джерело: адаптовано за даними [3].

Висновки. Управлінський підхід до організації транспортних робіт має обов'язково включати елементи системи менеджменту якості задля побудови логічно та технологічно завершеної логістичної складової виробництва сільськогосподарської продукції. Реалізація умов інтегрування важелів управління якістю в логістичний менеджмент може бути здійснена шляхом застосування підходів циклу PDCA до кожної з ланок ланцюга постачання.

Список використаних джерел

1. Величко О. П. Агрологістична система як категорія та об'єкт управління / О. П. Величко // Агросвіт. – 2011. – № 21. – С. 2–5.
2. Модели и методы теории логистики: учеб. пособ. / под общ. ред. В. С. Лукинского. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2007. – 448 с.
3. Горев А. Э. Грузовые автомобильные перевозки: учеб. пособие [для студ. высш. учеб. заведений] / А. Э. Горев. – М.: Издательский центр «Академия», 2008. – 288 с.